

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

15 март 1967 година*

По съединени дела 8 - 11/66

8/66

Société Anonyme Cimenteries CBR Cementbedrijven NV,

Société Anonyme Ciments d'Obourg,

Société Anonyme des Ciments Portland Liégeois,

Société Anonyme Common Brand, Cement Works,

Société Anonyme Compagnie des Ciments Belges CCB,

Société Anonyme Société Générale des Ciments Portland de l'Escaut Cimescaut,

Société Anonyme La Franco-Belge,

Société Anonyme des Ciments de Thieu,

Société Anonyme des Ciments Portland J. Van Den Heuvel,

Les Héritiers de feu M. Marcel Lemay,

Société Anonyme Ciments de Visé,

Société Anonyme en liquidation Carrières et Cimenteries Dutoit,

Société Anonyme en liquidation Ciments de Haren,

представявани от техните бордове на директорите, от техните надлежно упълномощени представители или техните ликвидатори, подпомагани от Marcel Grégoire, адвокат към Cour d'Appel, Брюксел (SA Compagnie des Ciments Belges CCB, подпомаган също от Alphonse Servais, бивш ръководител на адвокатската колегия в Mons), със съдебен адрес в Люксембург в офиса на Tony Biever, 83 Boulevard Grande-Duchesse Charlotte,

9/66

* Език на производството: немски, френски и нидерландски.

Cementfabriek Ijmuiden (CEMIJ) NV, представлявано от определени членове на борда на директорите, подпомагани от J. Mertens de Wilmars, адвокат в адвокатската колегия на Антверпен, и от J.J.A. Ellis, адвокат в адвокатската колегия в Хага със съдебен адрес в Люксембург в офиса на Ernest Arendt, 6 Rue Willy-Goergen,

10/66

Eerste Nederlandse Cement Industrie (ENCI) NV, представлявано от председателя и заместник-председателя на борда на директорите, подпомагани от J. Mertens de Wilmars, адвокат от адвокатската колегия в Антверпен, и J.J.A. Ellis, адвокат от адвокатската колегия в Хага със съдебен адрес в Люксембург в офиса на Ernest Arendt, 6 rue Willy-Goergen,

11/66

Предприятията:

Alsen'sche Portland-Cement-Fabriken KG, Ost-West-Straße, 69, Hamburg 11,

Anneliese Portland-Cement - und Wasserkalkwerke AG, Ennigerloh i.W., Postfach 65,

Beckumer Portland-Zementwerk Bomke und Bleckmann, Beckum, Bez. Münster i.W., Postfach 31,

Bonner Portland-Zementwerk AG, Zementfabrik, Oberkassel (Siegkreis),

Breitenburger Portland-Cement-Fabrik, Burchardstraße 8, Hamburg 1,

Burania Portlandzement - und Kalkwerke GmbH, Büren, i.W.,

Dyckerhoff Zementwerke AG, Wiesbaden-Biebrich, Postfach 9139,

Elsa Cement - und Kalkwerke AG, Neubeckum i.W., Postfach 65,

Evers Portlandzement - und Kalkwerke GmbH, Erwitte i.W.,

'Felsenfest' Westfälische Portland-Zement - und Kalkwerke GmbH, Erwitte i.W.,

'Fortuna' Portland-Zementwerke GmbH, Geseke i.W., Postfach 6,

Portland - und Cementfabrik Germania AG, Misburg Bei Hannover, Postfach 29,

Hannoversche Portland-Cementfabrik AG, Misburg bei Hannover, Bahnhofstraße 2,

Portland-Zementwerke Heidelberg AG, Heidelberg, Postfach 1328,

Portland-Cementwerk 'Hellbach' Feldmann und Co., Beckum, Bez. Münster i.W.,

Portland Cementfabrik Hemmoor, Basbeck, Postfach 20,

Portland-Zement - und Kalkwerke Hessling und Co., KG, Beckum, Bez. Münster i.W.,

Holsteinische Portland-Cement-Fabrik GmbH, Burchardstraße 8, Hamburg 1,

Zementwerk 'Ilse' Friedrich-Wilhelm Mohn, Paderborn, Postfach 560,

W. Kalthoener Portland-Zement - und Kalkwerke, Ennigerloh, i.W., Postfach 25,

Klöckner-Werke AG, Hutte Bremen, Postfach 5023, Bremen 18,

C. Mersmann Portland Zementwerk, Beckum, Bez. Münster i.W., Postfach 36,

Herman Milke KG, Soest i.W., Postfach 404,

Montanement Vertriebs-GmbH, Düsseldorf 1, Postfach 5731,

Portland-Zement-und Kalkwerk 'Nord', Ruhr und Co., Beckum, Bez. Münster i.W.,

Nordcement AG (V/H Norddeutsche Portlandcement - Fabriken AG), Postfach 4540, Hannover 1,

Portland-Zementwerke 'Nordstern' Josef Spenner, Erwitte i.W.,

Phoenix Zementwerke Krogbeumker, KG Beckum, Bez. Münster i.W.,

E. Renfert KG, Beckum, Bez. Münster, Postfach 30,

E. Schwenk Zementwerke GmbH, Ulm/Donau, Hindenberggring 11/15,

Teutonia Misburger Portland-Cementwerk, Misburg bei Hannover, Postfach 49,

Tubag Trasz-Zement - und Setinwerke AG, Krufft bei Andernach,

Westdeutsche Kalk - und Portlandzement-Werke AG, Unter Sachsenhausen 17/19, Köln 1,

Westdeutsche Portland-Zement - und Kalkwerke, Gebr. Gröne, Ennigerloh i.W., Postfach 7,

Portland Zementwerke 'Westfalen' Schonlau und Co., KG, Geseke i.W., Postfach 8,

Westfälische Portland-Zementwerke Kohle und Co., Geseke i.W., Postfach 47,

Portlandzementwerk Wittekind Hugo Miebach und Co., Erwitte i.W., Postfach 25,

представявани от своите директори, собственици или управители, подпомагани от Н. Helmann и К. Pfeiffer, адвокати от колегията в Köln, и от W. von Simson, адвокат към Oberlandesgericht, Düsseldorf, лектор в университета във Freiburg в Breisgau, със съдебен адрес в Люксембург (Bertrange) в офиса на последния,

ищци,

срещу

Комисията на Европейската икономическа общност, представлявана от своите правни съветници J. Thiesing, G. Le Tallec и R.C. Fischer, в качеството на представители със съдебен адрес в секретариата на правния отдел на Европейската изпълнителна власт, 2 place de Metz,

ответник,

с предмет иск за отмяна на решенията, за които се твърди, че се съдържат в съобщенията, адресирани до различните жалбоподатели на 3 януари 1966 г. от главния директор на Главна дирекция „Конкуренция“ на ЕИО, засягащи прилагането на член 85 от Договора към споразумението, наречено „Noordwijks Cement Assoord“ („споразумение на производителите на цимент от Noordwijks“), сключено от жалбоподателите през 1956 г.,

СЪДЪТ,

в състав: г-н А. Trabucchi (председател на състав), председател, г-н R. Monaco, председател на състав, г-н А. М. Donner, г-н R. Lecourt (докладчик) и г-н W. Strauß, съдии,

генерален адвокат: К. Roemer,

секретар: А. Van Houtte,

постанови настоящото

Решение

Жалбоподателите уведомяват Комисията на ЕИО за споразумението от 6 юли 1956 г., известно като „Noordwijks Cement Assoord“ и Комисията, в рамките на

протокола от своето 343-то заседание „от 14 декември 1965 г. за прието решение” със следното съдържание: „До предприятията, страни по споразумението, регистрирано от Комисията под номер iv/a-00581, се изпраща уведомление по смисъла на член 15, параграф 6 от Регламент № 17; с настоящото председателят на работната група по конкуренция е упълномощен да изпрати уведомленията от името на главния директор по конкуренция”. На 3 януари 1966 г. главният директор по конкуренцията привежда в изпълнение инструкцията, като изпраща на предприятията препоръчано писмо с обратна разписка, с което Комисията ги информира, че след предварително проучване „разпоредбите на член 15, параграф 5 от...Регламент №17, по силата на което прилагането към споразумението, предмет на уведомлението, на разпоредбите относно глобите, предвидени в член 15, параграф 2, буква а) от въпросния регламент са били условно отложени, престават да се прилагат към споразумението от датата на получаването на това писмо.”

Допустимост

Комисията твърди, че молбите за отмяна, внесени от посочените предприятия, са недопустими на основание на това, че тя просто е приела едно становище, а не решение по смисъла на член 189 от Договора, и че член 15, параграф 6 от Регламент № 17 не предвижда приемането на някаква мярка, която да има характера на решение.

Регламент №17, по силата на който мярката от 14 декември 1965 г. е приета, оправомощава Комисията да налага глоби на предприятията, които умишлено или по непредпазливост нарушат член 85, параграф 1 от Договора. Въпреки това, по силата на член 15, параграф 5 предприятията, които са отправили уведомления за своите споразумения и които остават в рамките на посочената в уведомлението дейност, се освобождават от тази система за налагане на глоби. Накрая, член 15, параграф 6 оправомощава Комисията да оттегли благоприятния ефект на това изключение от налагане на глоба, ако, след предварително проучване, установи, че член 85, параграф 1 от Договора се прилага и че прилагането на член 85, параграф 3 не е обосновано.

Ефектът на мярката от 14 декември 1965 г. и от 3 януари 1966 г. се състои в това, че предприятията вече не са закриляни от член 15, параграф 5, който ги освобождаваше от налагането на глоби, и попадат в противоположната хипотеза на член 15, параграф 2, по силата на който им се налагат глоби. Тази мярка ги лишава от предимствата на правното положение, което член 15, параграф 5 свързва с уведомлението за споразумението, и ги излага на тежък финансов риск. По този начин, посочената мярка засяга интересите на предприятията като води до ясна промяна в тяхното правно състояние. Това недвусмислено е мярка, която произвежда правен ефект, който засяга интересите на заинтересованите предприятия и която е задължителна за тях. Така тя представлява не просто становище, а решение и всяко съмнение, което може да се породри от въпроса дали уведомлението за въпросното решение е направено в подходящата форма, по

никакъв начин не променя характера на това решение и не може да засегне допустимостта на жалбата.

Необходимо е също да се разгледа дали двете изисквания по смисъла на член 15, параграф 6 от Регламент № 17, засягащ 85, параграф 1 и впоследствие член 85, параграф 3 от Договора, не означават, че Комисията непременно трябва да се произнася с решение.

За да изключи споразумение от благоприятната разпоредба на изключението от налагане на глоба по смисъла на член 15, параграф 5 от Регламент №17, Комисията трябва в съответствие с член 15, параграф 6, първо да установи, че член 85, параграф 1 от Договора се прилага. Ето защо тя трябва да разгледа фактите по случая и да приложи към тях условията на член 85, параграф 1, и да приеме за установено, че различните конститутивни елементи, описани в разпоредбата са налице. Комисията греша, когато възразява, че споразумението е забранено, без да приема каквото и да е предварително решение за това. Въпреки че по силата на член 1 от регламента споразуменията „от вида, посочен” в член 85, параграф 1 от Договора се забраняват, без да се изисква предварително решение за това”, комисията трябва да установи, че споразумението, което Ж е предоставено, действително е от вида, описан в член 85 параграф 1 и обективно разгледано съдържа всички конститутивни елементи, предвидени в този член. Особено въпросите, свързани с това дали споразумението, предмет на уведомление по силата на член 5 от регламента, може да засегне търговията между държавите членки, или ефектът от него може да наруши конкуренцията, зависи от преценяването на икономически и правни фактори. Наличието на тези фактори не може да се предполага, освен ако изрично не се установи, че конкретният случай съдържа всички конститутивни елементи, предвидени в член 85, параграф 1.

По смисъла на член 15, параграф 6, Комисията трябва също да уведоми страните за своето становище, че прилагането на член 85, параграф 3 не е обосновано. Тази оценка на Комисията също предполага оценка на фактическите и правните елементи, които може да включват различни спорни или несигурни гледни точки. Въпреки че Комисията притежава определена свободна преценка по този въпрос, това още повече засилва нейното задължение, когато действа в контекста на член 15, параграф 6 от Регламента, да постанови решение, с което да посочи, че приложението на член 85, параграф 3 „не е оправдано”.

Накрая, процедурата по смисъла на член 15, параграф 6 изисква решение в рамките на Договора при спазването на правните гаранции, които Договорът предвижда, още повече, че е безспорно, че въпросната процедура води, на практика, до въпроса дали съществува такова ясно сериозно нарушение на забраната, предвидена в член 85, параграф 1, че изключението по смисъла на член 85, параграф 3 да изглежда неоспоримо.

Нито фактът, че думата „решение” не се използва в член 15, параграф 6, нито фактът, че процедурата, предвидена в него, има предварителен характер,

оправдават заключението, че Комисията е овластена да приеме просто становище, особено след като думите „приема становище” не се намират във въпросната разпоредба. Мълчанието на текста по въпрос, който засяга закрилата на правата на отделни лица, не може да се тълкува по най-неблагоприятния за тях начин. Въпреки своя предварителен характер, мярката, с която Комисията взема решение в такъв случай представлява кулминацията на специална процедура, която е различна от процедурата, по силата на която, след като е приложен член 19, може да се вземе решение по същество. Ето защо, не е възможно да се намерят нито при отсъствието на изрична препратка в член 15, параграф 6 към една от мерките, предвидени в член 189 от Договора или в предварителния характер на разследването на Комисията, достатъчно основания за изключването на необходимостта от постановяване на решение.

Аргументът, че предприятията могат да упражнят правото си на започване на правни действия, когато окончателната фаза на процедурата, предвидена в член 6, е достигната, също е несъстоятелен. Ако предварителната процедура беше изключена от какъвто и да е контрол от съда, не би съществувала друга възможност за предприятията, независимо колко основателни са техните аргументи, освен да поемат риска от сериозна глоба или да прекратят в противоречие със собствения си интерес споразумение, което, ако е било образувано производство, е могло да бъде освободено от забраната. Предварителната мярка по този начин би освободила Комисията от задължението да постанови окончателно решение поради ефикасността на самата заплахата от налагане на глоба. В настоящия случай този практически ефект не е убягнал от вниманието на Комисията. От писмото от 7 февруари 1966 г., адресирано до съветника на предприятията от главния директор по конкуренцията, става ясно, че фактически Комисията заплашва предприятията с член 15, параграф 2 и ги приканва „първо да проучат как „Noordwijks Cement Accoord” може да бъде прекратено”.

Накрая Комисията греши в твърденията си, че процедурата би била извънредно тровава, ако жалбите до Съда могат да се отправят в контекста на член 15, параграф 6 от регламента. Това е ирелевантно възражение в случай, в който са изтекли повече от три години между уведомлението за споразумението и предварителното решение. Във всеки случай това не може да надделее над гаранциите за защита на лицата, предвидени от Договора, и които имат примат над всички регламенти. По тази причина тези възражения се отхвърлят.

От всички тези фактори следва, че мярката, която Комисията е приела по смисъла на член 15, параграф 6 от Регламент №17, представлява и е била предвидена да представлява решение по смисъла на член 189 от Договора.

Затова възражението за недопустимост се отхвърля.

По същността на делото

Жалбоподателите представят, *inter alia*, в подкрепа на тяхната молба за отмяна, че решението не е мотивирано.

Според редакцията на протокола от 343-то заседание на Комисията, решението от 14 декември 1965 г., цитирано по-горе, не е придружено от никакво излагане на мотивите, на които се основава. Писмото от 3 януари 1966 г., по силата на което страните са уведомени за решението, съдържа просто обобщение на споразумението, последвано от изявлението на Комисията „заключи, че” член 85, параграф 1 от Договора трябва да се приложи и че „не съществува основание” за прилагане на член 85, параграф 3. Така не са предоставени средства за узнаване от оспорваното решение какви са мотивите за използването на член 15, параграф 6 от регламента. Още по-малко е предоставена възможност за проверка на правилността на факторите, които са взети предвид от Комисията, по силата на които изискванията за прилагането на член 85 са „налице” и с препращане към какво се обосновава неприлагането на член 85, параграф 3.

Въпреки че такава оценка може да бъде обяснена в кратко излагане на мотивите с оглед на предварителния характер на процедурата, мотивите въпреки всичко трябва да произтичат от самото решение с достатъчна яснота, за да позволят на Съда и на всички заинтересовани страни да се уверят, че разпоредбите са приложени правилно. Несъмнено, Комисията би нарушила Договора, ако използва член 15, параграф 6 от регламента в случаите, когато изискванията за прилагането на тази разпоредба не са изпълнени. Този риск за нарушаване на Договора предполага необходимостта от излагане на такива мотиви, които да направят подходящия съдебен контрол възможен. Още повече, необходимостта да се установи, че нарушението на член 85, параграф 1 има сериозен характер, далеч от намаляването на задължението, ги прави задължителни.

Така, независимо от всички останали твърдения, които сега са излишни, решението от 14 декември 1965 г., за което е предоставено уведомление на страните с писмо от 3 януари 1996 г., трябва да се отмени, тъй като в него не са посочени мотивите, на които се обосновава.

По съдебните разноски

Ответникът не е обосновал своите твърдения.

Съгласно член 69, параграф 2 от Процедурния правилник, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски.

Затова, на Комисията на ЕИО се осъжда да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът реши:

1. Отменя Решението от 14 декември 1965 г., за което предприятията на жалбоподателите са уведомени с писмо от 3 януари 1966 г.

2. Разпорежда на Комисията да заплати разноските по делото.

Произнесено на открито съдебно заседание в Люксембург на 15 март 1967 година.

Подписи